

Ārējās ekonomiskās darbības loģistika

7.1. Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

- Incoterms ir noteikumu kopums, ko izmanto, lai palielinātu efektivitāti un standartizētu piegādes līgumu noslēgšanas nosacījumus, kas nepieciešami, apstrādājot dokumentus starptautiskā līmenī.
 - Incoterms satur visas darījuma partneru pamattiesības un pienākumus atkarībā no piegādes veidiem, normām un noteikumiem.
-

Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

Jēdziens "Incoterms" ir saīsināts nosaukums, kas attiecas uz starptautiskās tirdzniecības noteikumiem – **International commercial terms**. To var attiecināt arī uz izvēlētajiem terminiem, kas tiek izmantoti pārdošanas līgumu izpildē.

Incoterms lietotie tirdzniecības termini ir svarīgi elementi, bez kuriem ir grūti iedomāties pārdošanas līgumu noslēgšanas procesu.

To **izmantošana ir obligāta**, ja:

- notiek preču transportēšana no pārdevēja līdz pircējam;
 - formalitāšu ievērošana muitā, kas nepieciešamas preču vai izejvielu ievēšanai un izvešanai, kā arī formalitāšu ievērošanai, kas tieši saistītas ar drošības kontroles īstenošanu.
-

Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

Turklāt tirdzniecības nosacījumi izskaidro **izmaksu un risku sadales procesu starp līgumslēdzējām pusēm.**

Puses cenšas izmantot saīsinājumus, piemēram, FOB vai CIF, kas izskaidro risku sadali, izmaksas un funkcijas, kas rodas, preces nododot no pārdevējiem pircējiem. Bieži rodas pārpratumi par šo un citu līdzīgu saīsinājumu pareizu interpretāciju.

Šajā sakarā starptautiski atzīta nepieciešamība izstrādāt noteikumus, pēc kuriem var atšifrēt noteikumus, par kuru izmantošanu vienojas abas puses slēdzot pirkuma līgumus. Šim nolūkam 1936. gadā īpaši tika publicēti Starptautiskās Tirdzniecības kameras (**International Chamber of Commerce or ICC**) noteikumi.

Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

Incoterms noteikumu kopums tiek pārskatīts **reizi 10 gados** (Incoterms 1980, 1990, 2000, 2010 un 2020). Tas ir nepieciešams, lai atspoguļotu Incoterms komerciālās tirdzniecības mūsdienu realitāti. Pastāv bailes no apjukuma tirgū, ja puses vai nu neņems vērā noteikumos veiktās izmaiņas, vai arī nenorādīs, kura Incoterms versija ir jāpiemēro viņu līgumam.

Lai no tā izvairītos, eksperti iesaka pārdošanas līgumos norādīt atsauces uz šī dokumenta aktuālo versiju. Pārrunu laikā pusēm ir jāatsaucas ne tikai uz Incoterms, bet arī uz tā 2020.gada izdevumu. Izmantojot līgumu standarta tekstus, obligāti jāpārbauda, vai tajos nav ietverta atsauce uz Incoterms 2020.

Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

- Saskaņā ar statistiku, slēdzot tirdzniecības līgumus, lielākā daļa uzņēmēju saskaras ar zināmām grūtībām, izvēloties pareizo tirdzniecības terminu.
 - ICC centienu rezultātā palīdzēt uzņēmējiem ICC pirkšanas un pārdošanas veidlapai (proforma) ir pievienots punkts. Dokumentā tika atšķirti termini "ieteicamie" un "citi".
 - **Ieteicamie termini** ir visi termini, kas atbilda terminiem Incoterms 2020 kontekstā, kas attiecas uz visiem galvenajiem transporta veidiem un atrodas I sadaļā.
 - Visi pārējie termini tika rakstīti II sadaļā, tie attiecās uz jūras un iekšējo ūdensceļu transportu.
-

Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

✓ Incoterms **definē tikai pārdevēja pienākumus**, kuram preču nodošana jāpabeidz laicīgi, nekas vairāk. Gadījumus, kad viņš nepilda savus pienākumus, nosaka citi dokumenti. Labākais variants būtu, ja puses vienlaikus piemērotu Incoterms un ICC Proforma of Sale, kas nodrošinātu tām atbilstošus risinājumus piegādes brīdī.

Starptautiskā Incoterms noteikumu kopuma noteikumi ir **svarīgs tirdzniecības instruments**. Tie ir iekļauti pārdošanas līgumos visā pasaulē, lai sniegtu norādījumus importētājiem, eksportētājiem, juristiem, pārvadātājiem un apdrošinātājiem. Nepareizi lietots termins var sabojāt piegādes ķēdi.

Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

Incoterms regulētie **pamatprincipi**:

- transporta izmaksu sadale starp pārdevēju un pircēju par preču piegādi, tas ir, nosaka, kādas izmaksas un cik ilgi sedz pārdevējs un kuras, sākot no kura brīža, pircējs.
 - kravas bojājumu, nozaudēšanas vai nejaušas bojāejas risku nodošanas brīdis no pārdevēja pircējam.
 - preču piegādes datums, tas ir, brīža noteikšana, kad pārdevējs faktiski nodod precī pircēja vai viņa pārstāvja - piemēram, transporta organizācijas - rīcībā un līdz ar to izpilde vai neizpilde līdz plkst. pirmais no saviem pienākumiem piegādes ziņā.
-

Piegādes bāzes noteikumi (INCOTERMS)

- **Ārpus Incoterms** attiecas noteikumi par īpašumtiesību nodošanu no pārdevēja pircējam, kā arī sekas, ja puses nepilda savas saistības saskaņā ar preču pārdošanas līgumu, tostarp pamatojums pušu atbrīvošanai no atbildības. , ko regulē piemērojamie tiesību akti vai Vīnes konvencija.
 - **Noteikumu struktūra** tiek veidota secībā, kad pieaug pārdevēja saistību apjoms attiecībā pret piegādes pamatnoteikumiem.
-

Incoterms lietotie tirdzniecības termini

Noteikumi, kas ietilpst **Incoterms**, ir apzīmēti ar trīs burtu saīsinājumiem, kur pirmais burts norāda saistību nodošanas brīdi un vietu no pārdevēja pircējam:

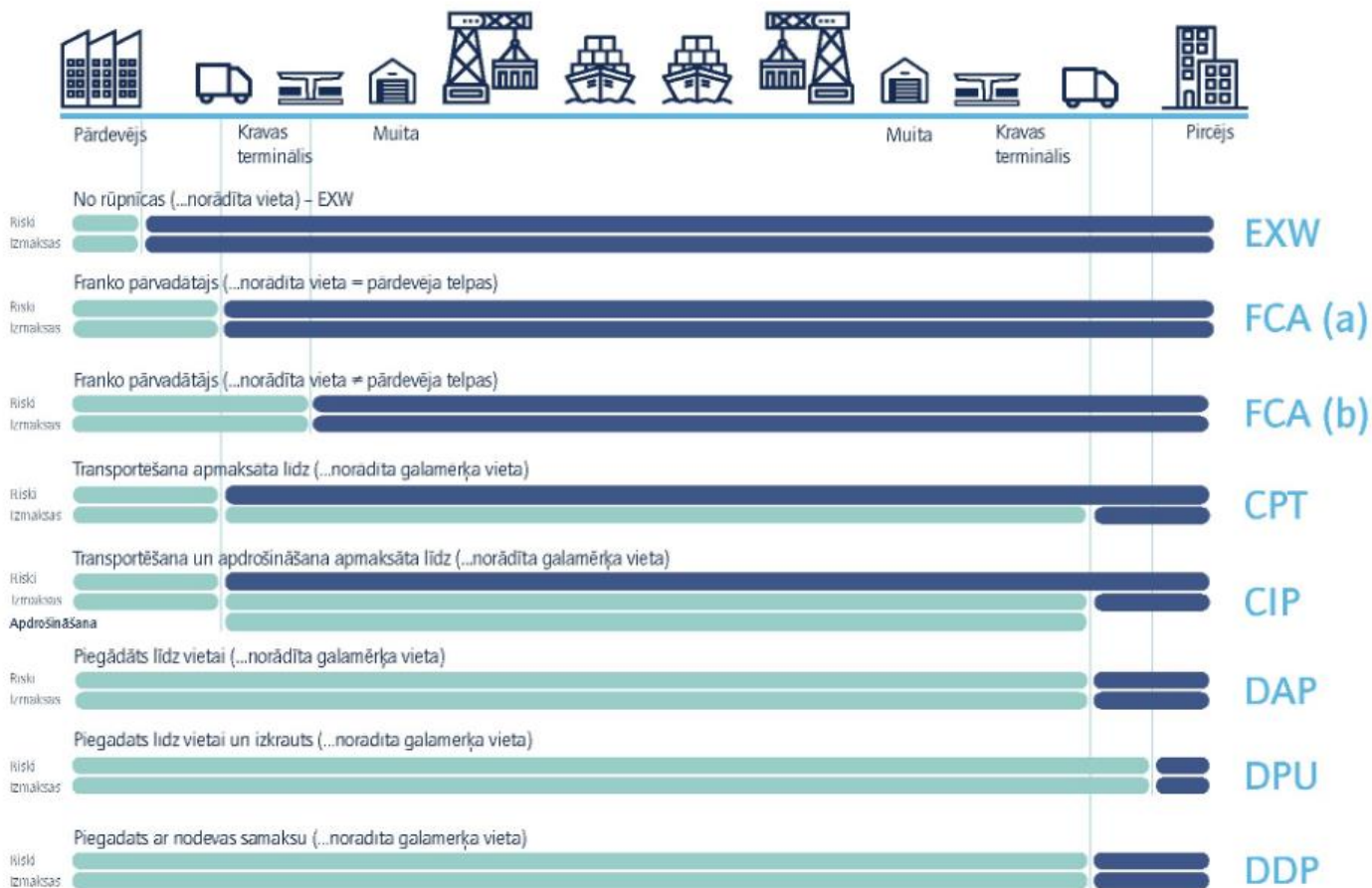
E - saistības pāriet saņēmējam preču nosūtīšanas brīdī un nosūtīšanas vietā

F - saistību pārejas punkts - kravas nosūtīšanas terminālis, bet tikai tad, ja netiek apmaksāta galvenā piegādes daļa;

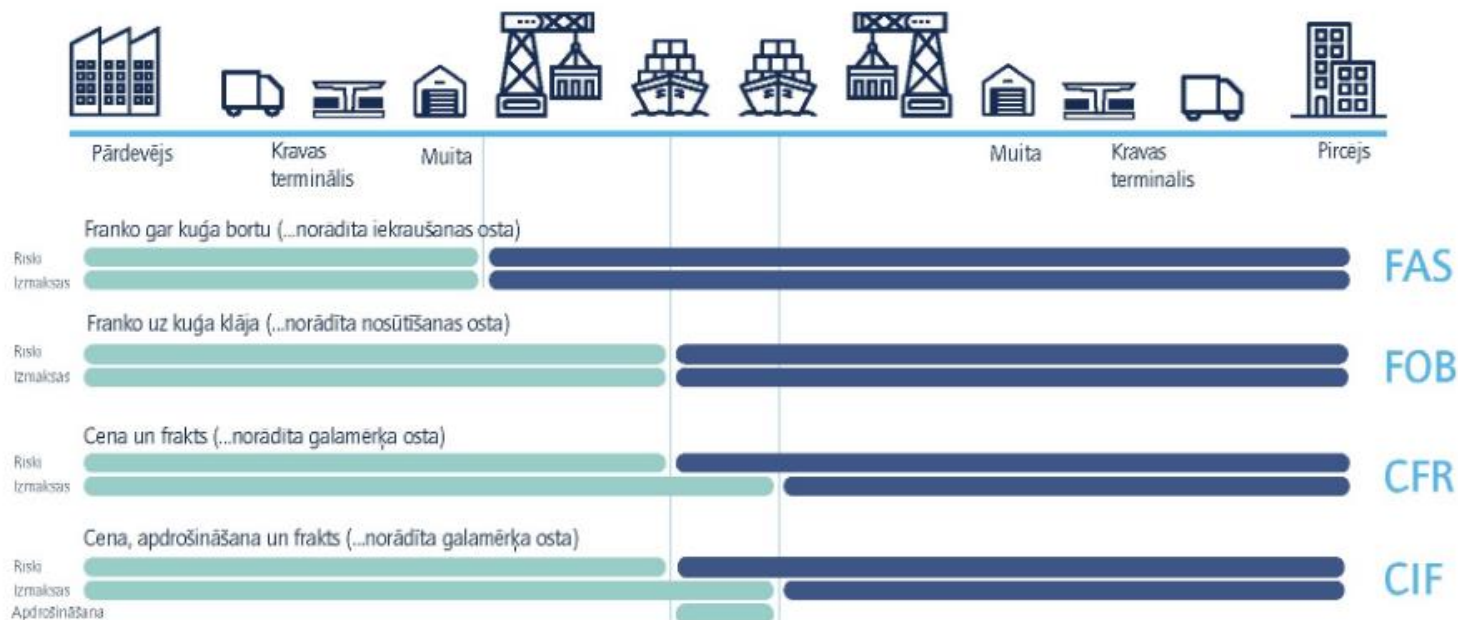
C - samaksa par galveno pārvadājuma daļu tiek veikta pilnā apmērā, un saistības tiek nodotas brīdī, kad krava nonāk pienākšanas termināļos;

D - tā sauktā "pilna piegāde" ar saistību nodošanu brīdī, kad pircējs pieņem preces.

Noteikumi jebkuram pārvadājumu veidam

Noteikumi pārvadājumiem pa jūru un iekšējiem

Riski

Iespēju, ka varētu atgadīties notikums, kura dēļ preces varētu tikt zaudētas vai bojātas, sauc par "risku". Pircējus un/ vai pārdevējus no riska var pasargāt pārvadājumu apdrošināšana.

Izmaksas

Attiecas uz visām izmaksām, izņemot dokumentu izmaksas. Pārdošanas un pirkšanas līgumos ir skaidri jānorāda, kuras preču nodošanas izmaksas sedz pircējs un kuras – pārdevējs.

Apdrošināšana

Par pārvadājumu apdrošināšanu ir atbildīgs pārdevējs.

Incoterms lietotie tirdzniecības termini

EXW (Ex Works — Franko ražotne , Франко-завод)

Termins uzliek pārdevējiem pienākumu piegādāt brīdī, kad tie nodod precī pircēju rīcībā savās telpās - noliktavā, rūpnīcā vai citā saskaņotā vietā.

Pārdevējiem nav jānodrošina iekraušana un jākārtos citas ar preču eksportu saistītas formalitātes.

FCA (Free Carrier – Franko pārvadātājs, «Франко перевозчик», (norādīta piegādes vieta))

Šis termins apzīmē preču nodošanu, ko pārdevēji veic pārvadātājiem vai citām pircēju izvēlētām personām. FCA var būt divas dažādas nozīmes, katra ar atšķirīgu riska un izmaksu līmeni pircējam un pārdevējam.

- **Franko pārvadātājs a)** tiek izmantots, ja pārdevējs piegādā preces, kurām nokārtotas eksporta muitas formalitātes, norādītā vietā, kas ir pārdevēja telpas.
- **Franko pārvadātājs b)** tiek izmantots, ja pārdevējs piegādā preces, kurām nokārtotas eksporta muitas formalitātes, norādītajā vietā, kas nav pārdevēja telpas.

Abos gadījumos preces var piegādāt pircēja izraudzītam pārvadātājam vai citai pircēja izraudzītai pusei.

Incoterms lietotie tirdzniecības termini

CPT (Carriage Paid to... – **piegāde apmaksāta līdz...**)

Termins nozīmē, ka notiek preču nodošana no pārdevēja puses pārvadātājam vai citai pārdevēja norādītai personai, kas tiek veikta vietā, par kuru puses vienojušās.

Šajā gadījumā pārdevējam ir jāstāda pārvadājuma līgums un jāuzņemas atbildība par izmaksām, kas saistītas ar preces piegādi norunātajā vietā.

Incoterms lietotie tirdzniecības termini

CIP (Carriage and Insurance Paid to... – **piegāde un apdrošināšana** apmaksātas līdz...)

✓ Šis ir termins, kas uzliek pārdevējiem pienākumu piegādāt preces pārvadātājiem vai citām pārdevēju norādītām personām vietā, par kuru puses vienojušās.

Turklāt piegādātājiem ir jānoslēdz pārvadājuma līgums un jāuzņemas visas izmaksas, kas būs nepieciešamas, lai preces nogādātu galamērķī. Turklāt pārdevējiem ir jānoslēdz apdrošināšanas līgums, kas segs visus riskus, kas saistīti ar preču nozaudēšanu vai bojājumiem transportēšanas laikā.

Incoterms lietotie tirdzniecības termini

DAP (Delivered at Place - Piegādāts līdz vietai (norādīta galamērķa vieta))

Termins nozīmē, ka pārdevējiem ir jāpiegādā, kad preces tiek piegādātas pircējiem transportlīdzeklī vietā, par kuru puses iepriekš vienojušās.

Riski, kas saistīti ar preču pārvadāšanu, gulstas uz pārdevējiem.

Incoterms lietotie tirdzniecības termini

DPU (Delivered at Place Unloaded - Piegādāts līdz vietai un izkrauts (norādīta galamērķa vieta)

Šis Incoterm noteikums pieprasa, ka pārdevējs piegādā preces norādītajā vietā, bet neizkrauj.

Pārdevējs sedz visas transportēšanas izmaksas (eksporta nodevas, pārvadāšanu, izkraušanu no galvenā pārvadātāja galamērķī ostas un galamērķa ostas izmaksas) un uzņemas visu risku līdz brīdim, kamēr ierodas galamērķī.

Incoterms lietotie tirdzniecības termini

DDP (Delivered Duty Paid - Piegādāts ar nodevas maksu (norādīta galamērķa vieta))

Pārdevējs ir atbildīgs par preču piegādi uz norādīto vietu pircēja valstī un apmaksā visas izmaksas par preču nogādāšanu galamērķī, ieskaitot importa nodevas un nodokļus. Pārdevējs nav atbildīgs par izkraušanu.

Pārdevējiem ir jāuzņemas atbildība par riskiem un izmaksām, kas saistītas ar preču transportēšanu līdz galamērķim. Viņiem jānokārto muitas formalitātes, kas rodas preču eksporta un importa laikā, un jāsamaksā nepieciešamās nodevas.....

Jūras un iekšzemes ūdensceļu transporta noteikumi

FAS (Free Alongside Ship - Franko gar kuģa bortu (norādīta iekraušanas osta)

Šis termins nozīmē, ka tiks uzskatīts, ka pārdevēji ir izpildījuši savas saistības saistībā ar piegādi, kad viņi noliks preces pircēju norādītajā kuģa bortā (ti, uz liellaivas vai piestātnes) saskaņotajā ostā. Tajā pašā laikā notiek riska pārņemšana no pārdevējiem uz pircējiem.

Pārdevējs piegādā, kad preces ir novietotas blakus pircēja norādītajam kuģim (piemēram, uz piestātnes vai baržas) norādītajā iekraušanas ostā. Preču nozaudēšanas vai sabojāšanas risks tiek nodots, kad preces atrodas pie kuģa borta, un no šī brīža atbildību par visām izmaksām uzņemas pircējs.

Jūras un iekšzemes ūdensceļu transporta noteikumi

FOB (Free on Board — Franko uz kuģa klāja)

Termiņš nosaka, ka pārdevēji apņemas piegādāt preces uz pircēju norādītā kuģa iepriekš saskaņotā ostā vai nodrošināt preču piegādi šādā veidā.

Kad preces atrodas uz kuģa, risks par preču bojājumiem vai zudumu tiek nodots no pārdevējiem pircējiem. No šī brīža preču izmaksas sedz pircēji.

Jūras un iekšzemes ūdensceļu transporta noteikumi

CFR (Cost and Freight - Cena un frakts)

Termins nozīmē, ka pārdevēji apņemas piegādāt preces uz kuģa vai nodrošināt preces šādā veidā. Kad preces atrodas uz kuģa, preču bojājuma vai nozaudēšanas risks pāriet. Kravu un izmaksas, kas saistītas ar preču piegādi norunātajā ostā, apmaksā pārdevēji, kuri iepriekš noslēguši līgumu.

Pārdevējs piegādā preces uz kuģa klāja. Preču nozaudēšanas vai sabojāšanas risks tiek nodots, kad preces atrodas uz kuģa klāja. Pārdevējam ir jānoslēdz līgums un jāapmaksā nepieciešamās izmaksas un frakts, lai preces nogādātu norādītajā galamērķa ostā.

Jūras un iekšzemes ūdensceļu transporta noteikumi

CIF (Cena, apdrošināšana un frakts)

Šis termins nozīmē, ka pārdevēji apņemas piegādāt preces uz kuģa vai nodrošināt preces, kas tiek piegādātas šādi.

Kad preces atrodas uz kuģa, preču bojājuma vai nozaudēšanas risks pāriet. Kravu un izdevumus, kas būs nepieciešami preču nogādāšanai līdz galamērķa ostai, apmaksā līgumu noslēgušie pārdevēji.

Turklāt viņi sastāda apdrošināšanas līgumu, kas segs visa veida riskus par preču bojājumiem transportēšanas laikā.

Atšķirība starp Incoterms® 2010 un 2020:

- Incoterms® FCA (Franko pārvadātājs) tagad nodrošina papildu iespēju pirms preču iekraušanas kuģī veikt iekrāvuma konosamentu.
 - Izmaksas tagad parādās centralizēti katrā Incoterms® A9/B9 noteikumā.
 - CIP ietvaros tagad ir vajadzīga vismaz tāda apdrošināšana, kuras segums atbilst Londonas apdrošinātāju institūta Kravu apdrošināšanas noteikumu (A) iedaļai (visi riski ar noteiktiem izņēmumiem)
 - CIF ietvaros ir vajadzīga vismaz tāda apdrošināšana, kuras segums atbilst Londonas apdrošinātāju institūta Kravu apdrošināšanas noteikumu (C) iedaļai (vairāki uzskaitīti riski ar noteiktiem izņēmumiem).
-

- Incoterms® noteikumos FCA (Free Carrier), DAP (Delivered at Place), DPU (Delivered at Place Unloaded) un DDP (Delivered Duty Paid) tagad tiek ņemts vērā, ka preces var tikt pārvadātas bez trešo pušu pārvadātāja iesaistes, izmantojot savus transportlīdzekļus.
 - DAT (Delivered at Terminal) noteikums ir nomainīts ar DPU (Delivered at Place Unloaded) noteikumu, lai skaidrāk noteiktu, ka galamērķis var būt jebkura vieta, ne tikai “termināls”.
 - Tagad Incoterms® 2020 noteikumos atbildība par prasību izpildi drošības jomā un papildu izdevumiem ir skaidri nodota pārdevējam.
-

Incoterms® nav pārdošanas līgums, bet gan tā daļa. tās lietošanai jāizmanto šāda struktūra:

“[Izvēlētais Incoterm® noteikums] [Norādītā osta, vieta vai punkts] Incoterms® 2020”

Piemērs: “CIF Šanhaja Incoterms® 2020” vai “DAP 10 Downing Street, Londona, Lielbritānija Incoterms® 2020”

Ja nav norādīts Incoterms® gads, ievēro šādu principu:

- līdz 2019. gada 31. decembrim piemēro Incoterms® 2010.
- sākot ar 2020. gada 1. janvāri, piemēro Incoterms® 2020.

Ja tiek norādīts cits gads, piemēram, Incoterms® 1980, tad tiek piemēroti attiecīgie norādījumi.

Lai iegūtu sīkāku informāciju, lūdzu, skatiet ICC oficiālo tīmekļa vietni: <https://iccwbo.org>.

NODERĪGA INFORMĀCIJA

<https://2go.iccwbo.org/incoterms-2020-app>

<https://icc.academy/certifications/incoterms-2020-certificate/>

Jautājumi?

Paldies par uzmanību

